

**«КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ» ЯК ОСНОВНА БАЗОВА
ДИСЦИПЛІНА ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОНСТРУКТОРСЬКИХ УМІНЬ
МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ У ПРОЦЕСІ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ**

У статті на основі аналізу спеціальної та психолого-педагогічної літератури, а також робочих програм розглядається значимість формування конструкторських умінь при вивченні студентами дисципліни «конструювання одягу». Розглядається актуальність даної проблеми щодо галузі легкої промисловості.

Ключові слова: професійна підготовка, конструкторські уміння, професійні уміння

В статье на основе анализа специальной и психолого-педагогической литературы, а также рабочих программ рассматривается значимость формирования конструкторских умений при изучении студентами дисциплины «конструирование одежды». Рассматривается актуальность данной проблемы относительно отрасли легкой промышленности.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, конструкторские умения, профессиональные умения.

In this article, which based on analysis of special psychological, educational literature, as well as working programs is reviewed the significance of engineering skills forming in the studying of discipline "design clothes" by students. Is reviewed relevance of the this problem regarding branches of light industry.

Keywords: training, construction skills, professional skills.

Постановка проблеми. Інженерна діяльність сьогодні стає складною та диференційованою, тому підвищуються вимоги до сучасного інженера. Отже, рівень підготовки сучасних інженерно-технічних кадрів повинен відповідати поточному стану громадських і виробничих відносин. Такі завдання мають вирішуватися в системі вищої технічної освіти шляхом удосконалення навчання на прикладі окремих дисциплін.

Мета статті. На основі аналізу наукової та спеціальної літератури розглянути значущість дисципліни «Конструювання одягу» і самих

конструкторських умінь.

Основна частина. В умовах ринкових відносин кардинально змінюються завдання виробництва і постачання продукції на ринок. Сьогодні не можна розглядати споживачів одягу як однорідну масу людей з однаковими бажаннями, смаками, однаковими запитами і поглядами. Людина індивідуальна як суб'єкт суспільства. Людина також індивідуальна з позиції забезпечення комфортності її одягу. В сучасних умовах необхідно виділяти групи населення споживачів одягу (сегменти ринку) та виробляти продукцію для конкретного сегмента споживачів, що може забезпечити суттєву перевагу в конкуренції [1].

Галузі техніки, мистецтва, архітектури, науки й розвиток економіки в цілому сьогодні не здатні забезпечити перспективні кроки у власному розвитку без дизайнерського супроводу, тому що ці галузі генетично пов'язані з галуззю дизайну, вимагають гармонізації середовища й культури.

Таким чином, професійні знання, навички й уміння в області дизайну - стержнева частина професійної підготовки майбутнього дизайнера та розвитку особистості студента в цілому. [[4]

У зв'язку із цим пред'являються високі вимоги до фахівців в галузі дизайну, до їхніх професійних умінь, спрямованих на виявлення визначальних факторів, інноваційних процесів, успішної конструкторської діяльності.

У даному аспекті в якості цільової установки повинні бути покладені сучасні вимоги до дизайнерів у процесі їхньої професійної підготовки. Це стосується, в першу чергу, ефективного формування конструкторських умінь у майбутніх фахівців в галузі дизайну.

Одним з найбільш важливих і базових у виготовленні одягу є етап розробки конструкції виробу. Виріб відноситься до сфери матеріальних об'єктів і служить для задоволення вимог виробництва і потреб людини. Сама розробка нового виробу - це особливий етап, що відноситься до сфери розумової діяльності.

Конструкція одягу повинна відповідати експлуатаційним, ергономічним і антропометричним вимогам, що пред'являються до одягу різного асортименту, також саме від розробленої конструкції залежить естетичний вигляд виробу.

Тому вивчення дисципліни «Конструювання одягу» розглядається нами як плацдарм для формування професійних умінь фахівця в сучасних постійно змінюваних соціально-економічних умовах.

Професійні уміння дизайнера одягу формуються на основі різних видів умінь. В основі професійно важливих умінь лежать конструкторські уміння, які відповідають за грамотне, чітке, швидке і естетичне виконання роботи.

Слід при цьому зазначити, що саме в процесі вивчення конструювання одягу можливий ефективний розвиток конструкторських умінь як основних в процесі формування професійних умінь інженера, що полегшує перехід до продуктивного освоєння спеціальних технічних дисциплін, необхідних для майбутньої інженерної діяльності. Крім того, конструювання одягу, крім освітнього значення, грає величезну роль у розвитку професійного мислення інженера нового типу з високим творчим потенціалом. Сучасному інженеру, крім зростаючого обсягу і глибини знань, необхідно мати розвинені професійно значущі якості, творче інженерне мислення для вирішення повсякденних професійних завдань.

К.Платонов визначає уміння як вищу людську властивість, здатність виконувати певну діяльність або дію в нових умовах[2]. Спираючись на роботу попереднього автора Є.Мілерян вважає що уміння - «своєрідний синтез - структурний ансамбль природних і набутих властивостей особистості, тому кожному умінню властива структура особистісних якостей і властивостей».

Враховуючи, що конструювання одягу є однією з фундаментальних наук дизайн освіти, очевидна необхідність вдосконалення викладання цієї дисципліни, пошуку методів розвитку конструкторських умінь студентів у процесі формування професійних умінь інженера як професійно важливих

якостей майбутньої конкретної трудової діяльності [3]. Сьогодні спостерігається особливий науковий інтерес до технології вивчення дисципліни «Конструювання одягу». Дослідження різних проблем професійної підготовки студентів представлено в працях С.Я. Батишева, А.П. Беляєвої, Н.В. Кузьміної, Б.С. Гершунського, В.П.Беспалько, А.К. Маркової. Педагогічні технології розглянуті в працях В.А.Сластенина, Б.Т.Лихачова, Д.Г.Левитес та інших. Велику роль у вдосконаленні технології конструювання одягу та створенні навчальних посібників зіграли такі вітчизняні науковці, як В. В. Залкінд, Р.В. Хіневич, С.Г. Кулешова, Л. М. Шпак та інші. Всі ці вчені, безсумнівно, внесли свій внесок у вирішення завдання удосконалення методів і технологій вивчення дисципліни «Конструювання одягу» у ВУЗі.

Проте в наявних дослідженнях немає цілісного підходу до формування конструкторських умінь студентів, не виявлені умови, що забезпечують підвищення ефективності оволодіння даною дисципліною, не створено методичне та технологічне забезпечення процесу формування конструкторських умінь, не розроблені критерії їх оцінки.

В.А. Мижеріков розглядав поняття «уміння», як здатність швидко, точно й свідомо виконувати певні дії на основі засвоєних знань і придбаних навичок. Він підкреслює, що вміння створює можливість виконання дій в різних умовах.

Незважаючи на те, що в умінні є елементи автоматизму, однак в цілому воно здійснюється усвідомлено, в ньому завжди є активне мислення (на відміну від досвіду, де автоматизм дій звільняє свідомість від зайвих роздумів над дотриманням правил, прийомів і т.д. по їх виконанню). Від студента потрібне прийняття адекватного рішення в кожній незвичайній ситуації, застосування гнучкого способу дій при будь-яких змінах обставин [4].

Діяльність конструктора, на етапі дизайну, часто складається із ланцюжка дій. Тому й уміння виконувати цю діяльність теж складаються з

низки часткових умінь. Комплекс часткових конструкторських умінь, тісно пов'язаних між собою, й утворюють конструкторські вміння.

Як було зазначено вище, конструкторські вміння є складовими частинами професійної діяльності дизайнера. І те, на скільки ефективно сформовані ці вміння при виконанні діяльності, свідчить про рівень професійних якостей фахівця в галузі дизайну.

Таким чином, основним завданням на сьогодні - є створення системи високопрофесійної освіти. Кваліфіковане навчання дизайну - це тривалий і безперервний процес підготовки широко освічених, творчих та критично мислячих фахівців, здатних до різнобічного, цілісного бачення та аналізу складних проблем, отже, здатних і до пошуку нових рішень і до вирішення конструкторських задач. Це процес формування необхідних знань, конструкторських умінь, розвитку індивідуальних творчих здібностей, таланту та шліфування естетичного смаку.

Професійно-психологічна підготовленість майбутнього спеціаліста як психологічний компонент майстерності - це ще один важливий момент в розумінні умов досягнення цілей щодо вдосконалення професійної підготовки студентів до дизайнерської діяльності. Вона включає професійно-психологічні знання, навички та вміння, пов'язані з професійною діяльністю. Майбутньому професіоналові необхідні вміння; розбиратися в людях і працювати з людьми; вчитися на досвіді подолання труднощів при вирішенні професійних (дизайнерських) завдань; якісно виконувати всі звичайні професійні дії в екстремальних ситуаціях без зниження їх ефективності та якості; керувати собою у важких умовах, мобілізувати свої сили і можливості. Саме професійно-психологічна підготовленість дає імпульс у професійній діяльності і дозволяє з успіхом досягати високих цілей професіоналізму.

У процесі викладання, здійснюючи професійну підготовку майбутніх дизайнерів, педагог повинен вміти передбачити потенційні можливості студента при вирішенні дизайнерських завдань і вміти визначати кордон цих

можливостей.

Висновки. Аналіз нинішньої практики професійної підготовки дизайнерів показує, що в даний час недостатньо розроблені теоретико-методологічні основи формування конструкторських умінь у студентів.

Конструкторські вміння є основою професійної діяльності дизайнера. І те, наскільки ефективно сформовані ці вміння при виконанні діяльності, свідчить про рівень сформованості професійних якостей фахівця в галузі дизайну.

Основним завданням сьогодення є створення системи високопрофесійної освіти. Кваліфіковане навчання дизайну - це тривалий і неперервний процес підготовки широко освічених, творчих і критично мислячих фахівців, здатних до різнобічного, цілісного бачення й аналізу складних проблем, а, потому, здатних і до пошуку нових рішень і конструкторських завдань. Це процес формування необхідних знань, конструкторських умінь, розвитку індивідуальних творчих здібностей, таланту й шліфування естетичного смаку.

Література:

1. Журнал "Швейная промышленность" №6/2003
2. Платонов К.К. Структура и развитие личности / К.К. Платонов. - М.: Наука, 1986. - 256с.
3. Мышинская М.С. Творческое развитие личности студентов вуза на основе индивидуализации дизайн - образования: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Мышинская Марина Сергеевна/-М.,2010. - 232с.
4. Гавриленко А.П. Формирование художественно-конструкторских умений будущих дизайнеров в процессе их профессиональной подготовки: На материале изучения спецкурса "архитектоника объемных форм": дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Гавриленко Алла Петровна/ - К., 2006. - 257с.